Examenul național de bacalaureat 2021 Proba E. d) Chimie anorganică

Testul 4

• Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.

• Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I (40 de puncte)

Subjectul A.

Itemii de la 1 la 10 se referă la specii chimice, ale căror formule chimice notate cu litere de la (A) la (F), sunt prezentate mai jos:

(A) $CuSO_4$ (B) N_2 (C) HCI

(D) HCN (E) NaOH (F) H₂O

Pentru fiecare item, notați pe foaia de examen numărul de ordine al itemului însoțit de litera corespunzătoare răspunsului corect. Fiecare item are un singur răspuns corect.

1. Despre compusul (A) este adevărat că:

a. se consumă în timpul funcționării acumulatorului cu plumb; c. se consumă în timpul funcționării pilei Daniell;

b. se formează în timpul funcționării acumulatorului cu plumb; d. se formează în timpul funcționării pilei Daniell.

2. Substanța care are moleculele formate prin legături covalente nepolare:

a. (B); **c.** (D); **b.** (C); **d.** (F).

3. Unul dintre atomii care formează molecula substantei (D), are:

a. electronul distinctiv în substratul 3s; c. sarcina nucleară +8;

b. patru electroni de valență; d. trei orbitali dielectronici.

4. Substanta (F), în stare pură:

a. la - 5 °C, este lichidă; c. *nu* prezintă conductibilitate electrică;

b. la + 5 °C, este solidă; **d.** *nu* dizolvă substanța (E).

5. Având în vedere ecuațiile reacțiilor,

 $\mathbf{m} + \mathbf{n} \rightarrow \mathsf{HCl}$ $\mathsf{H}_2\mathsf{O} + \mathbf{p} \rightarrow \mathsf{NaOH} + \mathbf{n}\uparrow$

este adevărat că:

a. fluorul are caracter nemetalic mai pronunțat decât m;
 b. magneziul are caracter metalic mai pronunțat decât p;
 c. substanța n este clorul;
 d. substanța p este un nemetal.

6. Este adevărat că:

a. (C) este un acid mai slab decât (D): c. (D) ionizează total în solutie apoasă;

b. (C) înroșește fenolftaleina; **d.** reacția dintre (C) și (E) este de neutralizare.

7. Numărul de oxidare al sulfului în compusul (A) este:

a. -2; **c.** +4; **b.** 0; **d.** +6.

8. O soluție apoasă a compusului (C), cu pH = 2, are concentrația ionilor hidroniu egală cu:

a. 10^{-12} mol·L⁻¹; **c.** 2 mol·L⁻¹; **b.** 10^{-2} mol·L⁻¹; **d.** 12 mol·L⁻¹.

9. Într-un mol de compus (D) sunt:

a. 7 g de azot; **c.** 6,022·10²³ atomi; **b.** 6 g de carbon; **d.** 6,022·10²³ molecule.

10. Compusul (A) are raportul masic:

a. Cu : S = 1 : 1; **b.** Cu : S = 2 : 1; **c.** S : O = 1 : 1; **d.** S : O = 2 : 1. **30 de puncte**

Subjectul B.

Citiţi următoarele enunţuri. Dacă apreciaţi că enunţul este adevărat scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunţului şi litera A. Dacă apreciaţi că enunţul este fals scrieţi, pe foaia de examen, numărul de ordine al enunţului si litera F.

- 1. Atomii elementelor dintr-o grupă principală a Tabelului periodic au acelasi număr de electroni de valentă.
- 2. Celula elementară a cristalului de clorură de sodiu este un cub.
- 3. Reactia dintre sodiu si clor are loc cu transfer de protoni.
- 4. Solutia de hidroxid de sodiu conduce curentul electric.
- 5. În aer, fierul se acoperă cu un strat compact și aderent de oxid, care îl protejează împotriva coroziunii.

10 puncte

Testul 4

SUBIECTUL al II-lea (25 de puncte)

Subjectul C.

1. Configurația electronică a stratului de valență a unui atom este $3s^23p^6$. Știind că atomul are în nucleu cu 4 neutroni mai mult decât numărul protonilor, precizați compoziția nucleară (protoni, neutroni) a atomului.

3 puncte

- **2. a.** Scrieţi configuraţia electronică a atomului elementului (E), căruia îi lipsesc 3 electroni pentru a avea substratul 2*p* complet ocupat.
 - b. Notați numărul de orbitali monoelectronici ai atomului elementului (E).

c. Notați poziția (grupa, perioada) în Tabelul periodic a elementului (E). 5 puncte

- **3.** Modelaţi formarea ionului de sodiu, utilizând simbolul elementului chimic şi puncte pentru reprezentarea electronilor. **2 puncte**
- **4.** Modelați formarea legăturii chimice din molecula de azot, utilizând simbolul elementului chimic și puncte pentru reprezentarea electronilor. **2 puncte**
- **5.** Se prepară 500 mL de soluție prin amestecarea a 200 mL soluție de hidroxid de sodiu, de concentrație 0,1 M cu 3,2 g de hidroxid de sodiu și cu apă distilată. Determinați concentrația molară a soluției rezultate.

3 puncte

Subjectul D.

1. Acidul azotic reacționează cu sulfatul de fier(II). Ecuația reacției care are loc este:

...
$$HNO_3 + ... FeSO_4 \rightarrow ... Fe(NO_3)_3 + ... H_2SO_4 + ... NO + ... H_2O$$
.

- a. Scrieți ecuațiile proceselor de oxidare, respectiv de reducere, care au loc în această reacție.
- **b.** Notați denumirea substanței cu rol de agent oxidant.

3 puncte

2. Notați coeficienții stoechiometrici ai ecuației reacției de la punctul 1.

1 punct

- 3. După ce a fost încălzit, un eșantion de fier, de puritate 80% și masă 7 g, s-a introdus într-un recipient cu clor.
 - a. Scrieți ecuația reacției care a avut loc.

b. Calculați volumul de clor necesar stoechiometric reacției, exprimat în litri, măsurat în condiții normale de temperatură. Se consideră că impuritățile nu au reacționat cu clorul.
6 puncte

SUBIECTUL al III-lea (25 de puncte)

Subjectul E.

1. a. Determinați entalpia molară de formare standard a azotatului de plumb(II), având în vedere ecuația termochimică a reacției:

$$2PbO(s) + 4NO_2(g) + O_2(g) \rightarrow 2Pb(NO_3)_2(s), \Delta_rH^0 = -598,6 \text{ kJ}.$$

Utilizați entalpiile molare de formare standard: $\Delta_f H^0_{NO2(q)} = 33,2$ kJ/mol, $\Delta_f H^0_{PbO(s)} = -219$ kJ/mol.

b. Notati tipul reactiei, având în vedere valoarea entalpiei de reactie, $\Delta_t H^0$.

3 puncte

4 puncte

- Calculaţi căldura implicată în procesul de formare a 0,4 mol de azotat de plumb(II), exprimată în kilojouli.
 Utilizaţi informaţii de la punctul 1.a.

 2 puncte
- **3.** Calculați căldura, exprimată în kilojouli, necesară încălzirii a 10 kg apă, de la 5 °C la 75 °C. Se consideră că nu au loc pierderi de căldură. **3.** Calculați căldura, exprimată în kilojouli, necesară încălzirii a 10 kg apă, de la 5 °C la 75 °C. Se consideră că nu au loc pierderi de căldură.
- 4. Aplicati legea lui Hess pentru a determina entalpia reactiei, reprezentată de ecuatia termochimică:

$$Zn(s) + C(s) + 3/2O_2(g) \rightarrow ZnCO_3(s)$$

 $\Delta_{\rm r} {\sf H}^0$.

în conditii standard, în functie de entalpiile reactiilor reprezentate de ecuatiile termochimice:

(1)
$$ZnO(s) + CO_2(g) \rightarrow ZnCO_3(s)$$

 $\Delta_r H^0_1$

(2)
$$Zn(s) + 1/2O_2(g) \rightarrow ZnO(s)$$
,

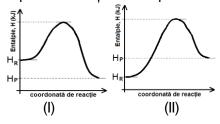
 $\Delta_r H^0_2$

(3)
$$C(s) + O_2(g) \rightarrow CO_2(g)$$

 $\Delta_r H_{3}^{0}$.

5. a. Notați tipul reacției a cărei ecuație termochimică este: $Na_2CO_3(s) + Q \rightarrow Na_2O(s) + CO_2(g)$, având în vedere schimbul de căldură cu mediul înconjurător.

b. Într-unul din graficele de mai jos, este reprezentată variația de entalpie a reacției de la **subpunctul 5. a**, unde H_R și H_P reprezintă entalpia reactanților, respectiv a produșilor de reacție. Notați, pe foaia de examen, numărul corespunzător graficului care reprezintă variația de entalpie a acestei reacții.

3 puncte

Subjectul F.

1. Hidroxidul de cupru se obține prin reacția sulfatului de cupru cu hidroxidul de sodiu:

 $2NaOH(aq) + CuSO_4(aq) \rightarrow Na_2SO_4(aq) + Cu(OH)_2(s)$.

Precizați tipul reacției având în vedere viteza de desfășurare a acesteia.

1 punct

Ministerul Educaţiei Centrul Naţional de Politici şi Evaluare în Educaţie

- **2.** Determinați de câte ori se modifică viteza de reacție, în cazul reacției de tipul: $A + B \rightarrow$ produși, în situația în care se menține constantă concentrația reactantului (A), iar concentrația reactantului (B) se dublează. Ordinele parțiale de reacție sunt $n_A = 2$ și $n_B = 1$.
- 3. a. Ecuația reacției de ardere a monoxidului de carbon, este:

$$2CO(g) + O_2(g) \rightarrow 2CO_2(g)$$
.

Calculați volumul de oxigen, exprimat în litri, măsurat la 27°C și 1 atm, consumat pentru a forma 5 mol de dioxid de carbon.

b. Determinați masa de dioxid de carbon, exprimată în grame, care conține 9,033-10²⁴ atomi. **6 puncte**

Numere atomice: H- 1; C- 6; N- 7; O- 8; F- 9; Na- 11; Mg- 12; Cl- 17.

Mase atomice: H- 1; C- 12; N- 14; O- 16; Na-23; S- 32; Fe- 56; Cu- 64.

Numărul lui Avogadro: $N = 6,022 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$.

Volumul molar (condiții normale): V = 22,4 L· mol¹.

 $c_{H_2O} = 4,18 \text{ kJ-kg}^{-1} \cdot \text{K}^{-1}$.

Constanta molară a gazelor: $R = 0.082 L \cdot atm \cdot mol^{-1} \cdot K^{-1}$.